

T. C.

MAARİF VEKİLLİĞİ NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

MAARİF VEKİLLİĞİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLA RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKİLLİĞİ NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 5

19 NİSAN 1943

SAYI: 220

TAMİMLER:

NEŞRİYAT
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 3905

30/IV/1943

ÖZET:
Talebeden toplanacak okul kitapları h.

1016

Bütün ilk ve orta okullarla, liselere, öğretmen okullarına meslekî ve teknik öğretim okullarına, köy enstitülerine, maarif müdürlüklerine.

Tebliğler Dergisinin 171 inci sayısında yayınlanan 829 sıra sayılı tamim gereğince, geçen ders yılı içinde talebeden toplanıp birer sınıf yukarıya geçen talebeyle devredilen kullanılmış ders kitaplarının sayısı 800.000 i bulmuştur. Kâğıt tasarrufu bakımından memleket iktisadiyatı için büyük değer ve önem taşıyan bu işin içinde bulunduğumuz ders yılında da tekrar edilmesi uygun görülmüştür. Kâğıt fiyatlarının çok yükselmiş olması, kâğıt ve baskı malzemesi teminindeki aşırı güçlükler bugünkü dünya durumunun doğurduğu sıkıntılar devam ettikçe kitap toplama işine baş vurulmasını zaruret haline getirmektedir. Bütün okul idarelerinin ve maarif müdürlüklerinin önümüzdeki 1943—44 ders yılında kitap sıkıntısını kısmen önleyecek, kâğıt sarfını azaltacak ve dolayısıyla ulusal gelirimizi koruyacak olan aşağıdaki hususları zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirmelerini, kitap toplama ve bunları talebeyle dağıtma işlerinde dikkat ve hassasiyetle çalışmalarını rica ederim.

1. — Ellerindeki ders kitaplarını iyi kullanmaları ve bunları arkadaşları için temiz olarak saklamaları lüzumunun kendilerine düşen bir ödev ve memleket borcu olduğu, bu suretle ulusal servetin de korunacağı, derslerde ve bunun için yapılacak özel toplantılarda talebemize devamlı olarak telkin edilmeli, bu işin mânası ve önemi anlatılmalıdır.

2. — Hali vakti yerinde olan talebe, kitaplarını, kendi sınıflarına geçecek fakir arkadaşlarına armağan edilmek üzere okul idarelerine kendi arzularıyla bir makbuz karşılığında teslim edeceklerdir. Ailesinin yaşama şartları elverişli olmayan talebe, kitaplarını, yine kendi arzularıyla, üzerlerindeki fiyatlardan makul bir indirim yaparak okul kooperatiflerine satacaklardır. Okul kooperatifleri bunları satın alınma fiyatlarıyla ertesi ders yılı içinde yeni talebeyle devredeceklerdir. Kooperatifi bulunmayan okullarda fakir talebeden satın alınacak kitapların bedelini bunlara hemen ödemeye imkân bulunamazsa muvakkaten bir makbuz verilerek ıktifa edilir. Ders yılı başladıktan ve bu kitaplar yeni talebeyle devredildikten sonra bu makbuzlarda gösterilen bedeller kitapların ilk sahiplerine hemen ödenir, veya bunların karşılığı olarak kendilerine lüzumlu ders kitapları verilir. Bütün bu işler okul idarelerinin şahsi nezaret ve mesuliyetleri altında yapılır.

3. — Yeni talebeyle devredilmesinde okul idarelerince stihli mahzur görülen kitaplar toplama işinin dışında bırakılır.

4. — İçinde bulunduğumuz ders yılı ve imtihanlar biter bitmez toplanan kitapların sayısı tesbit edilecek ve bunlar birer liste halinde Vekillığe bildirilecektir. Bu listelerde umumî toplam gösterilmekle beraber her cins kitaptan ne miktar elde edildiği de tesbit olunacaktır. Orta okullarla liseler, öğretmen okulları, meslekî ve teknik öğretim okulları ve köy enstitüleri neticeleri doğrudan doğruya Vekillik Neşriyat Müdürlüğüne bildireceklerdir. İlk okullar topladıkları kitaplara ait listeleri mensup bulundukları maarif müdürlüklerine vereceklerdir. Maarif müdürlükleri bunların umumî neticesini yine müfredatlı listeler halinde Neşriyat Müdürlüğüne bildireceklerdir. Maarif ve okul müdürleriyle başöğretmenlerin şimdiden hazırlık yaparak kitap toplama, dağıtma ve bunların sayısını tesbit etme işlerinin iyi ve sistemli olarak yürütülmesini sağlayacak tedbirleri almalarını ve neticeleri Vekillığe zamanında bildirmelerini önemle ve tekrar rica ederim.

A. Ö.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

ORTA ÖĞRETİM UMUM
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 53231/7-10164

1017

Son defa yaptığım teftiş seyahatimde bazı okullarda öğretmenlerin son dersten sonra talebeyi çıkarmadan sınıflardan çıkuklarını gördüm. Talebeden önce derse girmek, talebeyi çıkardıktan sonra çıkmak bütün bir günün her ders saati için kabul edilmiş bir usuldür. Bu sebepten son saatlerde de öğretmenlerin talebeyi tamamen çıkardıktan sonra sınıftan çıkmaları lâzımdır. Bu hususa gereken önemin verilmesini rica ederim.

H. A.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

ORTA ÖĞRETİM UMUM
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 51293/5-9853

1018

Devlet orta okul ve lise bitirme imtihanlarında bütünlemeye kalan talebelerin ertesi yıl bütünleme imtihanlarında hangi yılın öğretiminden mesul tutulacaklarında tereddüde düşüldüğü bir kısım okul müdürlüklerinin müracaatlarından anlaşılmıştır.

Her ders yılının sonunda yapılan orta okul ve lise bitirme imtihanlarında o yılın öğretimine göre soru sorulacağından eski yıllarda bütünlemeye kalan talebelerin de imtihana girecekleri ders yılında okulda okutulmuş olan derslerden ve bahislerden mesul tutulmaları lâzımdır.

Buna göre hareket edilmesini rica ederim.

H. A.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

TALİM VE TERBİYE
DAİRESİ

Sayı: 2-694/-6

1019

28/II/1943

ÖZET:

1942-1943 ders yılı Haziran imtihan devresi h.

1. — Liselerle orta okullarda, öğretmen okullarında, kız enstitülerinde ve akşam kız sanat okullarında, kız meslek öğretmen okulunda, ticaret liseleri ve orta okullarıyla akşam ticaret okullarında, bölge sanat okullarında, yapı usta okullarında, erkek terzilik okulunda 1942—43 ders yılı öğretimine hangi tarihlerde son verileceği ve imtihanların hangi tarihlerde yapılacağı bağlı dört cenvelde gösterilmiştir.

2. — İlk okulların imtihan tarihleri, usulüne göre, Vilâyet İlk Öğretim Meclislerince tâyin edilecektir.

3. — Resmî ve hususî Türk orta okullarıyla liseleri talebesinin devlet orta okul, lise bitirme ve devlet olgunluk imtihanları maarif müdürlerinin reisliğinde okul müdürlerinden mürekkep olarak kurulacak heyetlerin tesbit edeceği yerlerde yine aynı heyetlerce teşkil olunacak imtihan komisyonları tarafından yapılacaktır. Öğretmen okullarının sözlü imtihan komisyonları da bu heyetlerce teşkil olunacaktır. Bu heyetlerin kararları ve imtihan komisyonları için seçtikleri üyeler malûmat hâsıl olmak ve icabında değiştirilmek üzere 20 mayısa kadar Vekillığe bildirilmiş bulunacaktır.

4. — Üçüncü maddede bahsi geçen komisyonların teşkilinde şu noktalar göz önünde bulundurulacaktır:

a) Öğretmeni az olan okullarda aynı öğretmenler muhtelif komisyonlara girebilirler.

b) Talebesi pek çok olan okullarda bir dersin sözlü imtihanı için iki komisyon teşkil edilebilir.

c) Eleme imtihanlarıyla devlet olgunluk imtihanlarının her dalı için ancak bir komisyon teşkil edilecektir.

5. — Bir dersin sözlü imtihanına girecek talebe sayısı, imtihan bir günde bitirilemeyecek kadar çoksa talebe guruplara ayrılarak her gurup ayrı ayrı günlerde imtihan edilecektir.

6. — Eleme imtihanları saat 9 da başlayıp 12.15 te bitecektir.

7. — Devlet olgunluk imtihanları saat 9 da başlayıp 13.15 te bitecektir.

8. — Okul dışından imtihana girenlerin imtihanları da talebe ile birlikte yapılacaktır.

9. — Ticaret, Kız Teknik Öğretim ve Yapı Usta Okullarının imtihan komisyonlarının teşkili işi ve imtihanları bu okullara mahsus talimatnamelere göre yapılacaktır.

10. — Bölge sanat okullarıyla erkek meslek öğretmen okulunun imtihanları hakkında Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğü ifadesiyle yapılan 15/IV/1943 tarih ve 5506 sayılı tamime ve 22/IV/1943 tarih ve 5962 sayılı emre göre hareket olunacaktır.

K. Y.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

1942-1943 ders yılı sonu imtihanları

I. ORTA ÖĞRETİM OKULLARI

Günler	Orta okul ve Liselerin 1 ve 2 nci sınıfları	Orta okul 3	Lise 3	Öğretmen Okul- larının Meslekî sınıfları [*]
26 Mayıs Çarşamba (Sabah)	Ders kesimi ve öğretmen toplantısı			
29 Cumartesi		Devlet Ortaokul imtihanına gireceklerin ilanı	Lise bitirme imtihanına gireceklerin ilanı	Ders kesimi ve öğ- retmen toplantısı
1 Haziran Salı	Not karnelerinin verilmesi		Lise bitirme imtihanlarının başlaması	
2 Çarşamba		Eleme imtihanları : 1) Türkçe		
3 Perşembe		2) Tabiat Bilgisi		
4 Cuma		3) Matematik		Sözlü imtihanların başlaması
9 Haziran Çarşamba (Sabah)		Eleme imtihanları neticelerinin tebliği		
10 Perşembe		Sözlü imtihanların başlaması		
16 Çarşamba (Akşam)		•	Lise bitirme imtihanlarının bitmesi	
18 Cuma			Lise bitirme imtihanları neticelerinin tebliği	
21 Pazartesi				Sözlü imtihanların bitmesi
23 Çarşamba			Devlet olgunluk imtihanları : Ed. Kolu Fen Kolu Klâsik Kol 1) Türkçe Komp. 1) Türkçe Komp. 1) Türkçe Komp.	
25 Cuma			2) Edebiyat 2) Matematik gr. 2) Lâtince	
28 Pazartesi			3) Felsefe gr. 3) Tabiiye gr. 3) Edebiyat veya veya tarih veya fizik tarih	
30 Çarşamba (Akşam)		Sözlü imtihanların bitmesi	4) Tabiiye gr. 4) Felsefe gr. 4) Tabiiye gr. veya matematik gr. veya tarih veya matematik gr.	

[*] Orta okul ve Lise sınıflarını ihtiva eden öğretmen okullarının bu kısımlarındaki talebe, orta okul ve lise talebesiyle aynı tarihlerde imtihanlara gireceklerdir.

II. TİCARET ÖĞRETİM OKULLARI

Günler	Ticaret Liseleri ve orta Ticaret Okullarının 1 inci ve 2 nci sınıflarıyla Akşam Ticaret Okullarının 1 inci sınıflarında	Ticaret Liseleri son sınıf	Orta Ticaret ve Akşam Ticaret okulları son sınıf
26 Mayıs Çarşamba (sabah)	Ders kesimi ve öğretmen toplantıları		
29 Mayıs Cumartesi (sabah)		Bitirme imtihanlarına gireceklerin ilanı	
31 Mayıs Pazartesi (sabah)		Bitirme imtihanlarının başlaması	
24 Haziran Perşembe (akşam)			Bitirme imtihanlarının sonu.
30 Haziran Çarşamba (akşam)		Bitirme imtihanlarının sonu	

III. KIZ TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI

A. KIZ ENSTİTÜLERİ VE AKŞAM KIZ SANAT OKULLARI

G Ü N L E R	Kız Enstitüleri 1-4. sınıflarıyla akşam kız sanat okullarının birinci sınıflarında	Kız Enstitülerinin son sınıflarında	Akşam kız sanat okullarının son sınıflarında
26 Mayıs Çarşamba (sabah)	Ders kesimi ve öğretmen toplantıları		
28 Mayıs Cuma (sabah)		Bitirme imtihanlarına gireceklerin ilanı.	
31 Mayıs Pazartesi (sabah)		Umumi ders imtihanlarının başlaması.	Bitirme imtihanlarının başlaması.
12 Haziran Cumartesi (öğle)		Umumi ders imtihanlarının bitmesi.	Bitirme imtihanlarının sonu.
14 Haziran Pazartesi (sabah)		Mesleki ve pratik ders imtihanlarının başlaması.	
30 Haziran Çarşamba (akşam)		Mesleki ve pratik ders imtihanlarının bitmesi.	
1 Temmuz Perşembe (sabah)		Kız Meslek Öğretmen okulu müsabaka imtihanına girecek namzet talebenin seçilmesi için son sınıf öğretmenleri toplantısı.	
1 Temmuz Perşembe (akşam)		Kız Meslek Öğretmen okulu müsabaka imtihanına girecek namzetlerin ilanı.	
5 Temmuz Pazartesi (sabah)		Kız Meslek Öğretmen okuluna gireceklerin müsabaka imtihanlarının başlaması.	
15 Temmuz Perşembe (akşam)		Müsabaka imtihanlarının sonu.	

B. KIZ MESLEK ÖĞRETMEN OKULU

Günler	Birinci sınıf	İkinci sınıf	Üçüncü sınıf
3 Mayıs pazartesi (sabah)			Ders tatbikatı ve pratik ders imtihanlarının başlaması.
26 Mayıs Çarşamba (sabah)	Teorik derslerin kesilmesi, öğretmenler toplantısı, pratik atelye çalışmasının başlaması.	Ders kesimi ve öğretmenler toplantısı.	Ders tatbikatı ve pratik ders imtihanlarının sonu.
31 Mayıs Pazartesi (sabah)		Umumi ve yardımcı mesleki ve pratik dersler imtihanlarının başlaması.	
30 Haziran Çarşamba (akşam)	Pratik atelye çalışmasının sonu.	Umumi ve yardımcı mesleki ve pratik dersler imtihanlarının bitmesi.	
15 Temmuz Perşembe (akşam)			Atelye çalışmalarının bitmesi.

C. ERKEK TERZİLİK OKULU

Günler	1, 2. sınıflar	3 ve 4. sınıflar
29 Mayıs Cumartesi	Derslerin kesilmesi	
31 Mayıs Pazartesi	Öğretmenler toplantısı	
1 Haziran Salı	Sınıf geçme durumunun talebeyle tebliği ve tatil başlangıcı	Bitirme imtihanlarına gireceklerin ilanı
2 Haziran Çarşamba		Bitirme imtihanlarına başlaması
14 Haziran Pazartesi akşamı		Bitirme imtihanlarının bitmesi

D. AKŞAM ERKEK TERZİLİK OKULU

Günler	1. sınıflar	2. sınıflar
29 Mayıs Cumartesi	Derslerin kesilmesi	
31 Mayıs Pazartesi	Öğretmenler toplantısı	
1 Haziran Salı	Sınıf geçme durumunun talebeye tebliği ve tatilin başlaması	Bitirme imtihanlarına gireceklerin ilanı
2 Haziran Çarşamba		Bitirme imtihanlarının başlaması
14 Haziran Pazartesi akşamı		Bitirme imtihanlarının bitmesi

Not: Sipariş atelyesi, çalışmalarını 15 Temmuz perşembe akşamı sona erdirecektir.

IV. ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI

A. YAPI USTA OKULLARI

Günler	1. 2 ve 4. sınıflar	Bitirme imtihanına tâbi olan	
		3. Sınıf	5. Sınıf
29 Mayıs Cumartesi	Teorik derslerin kesilmesi.	Teorik derslerin kesilmesi	
31 Mayıs Pazartesi	Öğretmenler toplantısı	Öğretmenler toplantısı	
1 Haziran Salı	Atelye pratiğinin başlaması.	Bitirme imtihanına gireceklerin ilanı	
2 Haziran Çarşamba		Bitirme imtihanlarının başlaması	
3 Haziran Perşembe			Türkçe bitirme imtihanı.
4 Haziran Cuma		Türkçe bitirme imtihanı.	
7 Haziran Pazartesi			Mesleki teknoloji bitirme imtihanı.
8 Haziran Salı		Mesleki resim bitirme imtihanı.	
15 Haziran Salı		Bitirme imtihanlarının sonu	
16 Haziran Çarşamba		Öğretmenler toplantısı, ikinci devreye girebileceklerin tesbiti.	
17 Haziran Perşembe		2 inci devreye girebileceklerin atelye pratiğinin başlaması.	
31 Temmuz Cumartesi	Atelye pratiğinin sonu	Atelye pratiğinin sonu.	
2 Ağustos Pazartesi	Atelye öğretmenleri toplantısı ve sınıf geçme durumunun ilanı.	Atelye öğretmenleri toplantısı ve ikinci devreye girebileceklerin ilanı.	

B ERKEK SANAT OKULLARI

G ü n l e r	1. ve 2. sınıflar	4. Sınıf	3. Sınıf	5. Sınıf
20 Nisan Salı (Akşam)			Derslerin kesilmesi.	
21 Nisan Çarşamba			Öğretmenler toplantısı.	
22 Nisan Perşembe			Bitirme imtihanlarına gireceklerin ilanı.	
26 Nisan Pazartesi			Teorik dersler bitirme imtihanlarının başlaması.	
7 Mayıs Cuma			Aritmetik ve Geometri bitirme imtihanı.	
10 Mayıs Pazartesi				Türkçe bitirme imtihanı.
11 Mayıs Salı				Mesleki resim bitirme imtihanı.
12 Mayıs Çarşamba			Atelye ve mesleki teknoloji bitirme imtihanlarının başlaması.	
14 Mayıs Cuma (Akşam)			Atelye ve mesleki teknoloji bitirme imtihanlarının sonu.	
15 Mayıs Cumartesi			Bitirme imtihanlarının neticesinin ilanı.	
17 Mayıs Pazartesi			Atelye pratiğinin başlaması.	
29 Mayıs Cumartesi (Öğle)	Teorik ve pratik derslerin kesilmesi			
31 Mayıs Pazartesi	Öğretmenler toplantısı			
1 Haziran Salı	Sınıf geçme neticelerinin ilanı			
2 Haziran Çarşamba	Tatil	Atelye pratiğinin başlaması.		
31 Temmuz Cumartesi (Öğle)			Atelye pratiğinin sonu ve tatil.	
1 Eylül Çarşamba			Atelye pratiğinin tekrar başlaması.	

TİCARET ÖĞRETİM
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 7420/2-5617

16/IV/1943

ÖZET:

Talebe dosyaları h.

1020

Lise ve orta okullarla öğretmen okullarında kullanılmakta olan talebe dosyalarının ticaret liseleriyle orta ticaret okullarında da kullanılması ve bu hususta Orta Öğretim Umum Müdürlüğü tarafından yapılan ve Vekillik Tebliğler Dergisinin 2 nci cilt 59 uncu sayısında yayınlanan 23/2/1940 tarih ve 328 sayılı tamimin bu okullarda da aynen tatbiki uygun görülmüştür.

Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

A. A.

Maarif Vekili
Hasan-Âli YücelKÜTÜPHANELER
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 5034/2/81

29/IV/1943

ÖZET:

Bir sene içinde umumî kütüphanelere kaydedilen kitapların bildirilmesi h.

1021

1 — Bir sene içinde umumî kütüphanelere kaydedilen kitapların mevcudunu bildirmek üzere doldurulması lâzımgelen istatistik cetvelinden iki adedi posta ile kütüphanelere gönderilmiştir.

2 — Bu istatistik cetvelinin, üzerindeki izahlar dairesinde ve Tebliğler Dergisinin 74 üncü sayısında çıkan 4/IV/1940 tarihli ve 5032/1-315 sayılı tebliğ ile yine Tebliğler Dergisinin 116 ncı sayısında çıkan İstatistik Umum Müdürlüğünün 17/III/1941 tarihli ve 1788/310 sayılı tamimi göz önünde tutularak doldurulmasını ve bir nüshasının tasdikli olarak vaktinde Kütüphaneler Müdürlüğüne gönderilmesini rica ederim.

A. B.

Maarif Vekili y.
İhsan SunguBEDEN TERBİYESİ VE
İZCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 20/71-S-301

1022

Okul spor yurtları talimatnamesinin 24 ve 26 ncı maddelerine aykırı hareket eden talebeler okulların disiplin kurulları tarafından cezalandırılmaktadırlar.

Yukarda adı geçen maddelerin okul müdürleri tarafından talebelere bir defa daha hatırlatılmasını dilerim.

V. A.

22/IV/1943

ÖZET:

Okul spor yurtları talimatnamesinin 24 ve 26 ncı maddelerine aykırı hareket eden talebeler h.

Maarif Vekili
Hasan-Âli YücelSEFERBERLİK
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 8022/5/705

1023

Memur ve öğretmenlerimizden tecilli veya celp-ten tehirli olup her hangi bir suretle vazifesiyle ilişkisi kesilen bilcümle yedek subay ve askeri memurların seferberlik müdürlüğüne vukuatı verilirken (istifa, mâlûlen tekaüt, vekâlet emrine alınamak veya meslekten ihraç) gibi vazifelerinden ayrılma sebeplerinin de açık olarak bildirilmesini dilerim.

M. B.

29/IV/1943

ÖZET:

Memur ve öğretmenlerimizden askerlik vukuatı h.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

TÂYİNLER:

İlk Öğretim Umum Müdürlüğü Şube Müdürlerinden Fuat Baymur Gazi Terbiye Enstitüsü Tedris Usulü Öğretmenliğine naklen tâyin edilmiştir.

Liselerin birinci
sınıfına mahsus

GENEL COĞRAFYA

kitabının 4 üncü
fasikülü satışa çıkarıldı.

Fiyatı 30. Krs.

TARİH VESİKALARI

dergisinin 10 uncu sayısı yayınlandı.

Bu sayıdaki yazılar:

Atatürkün Ankaraya gelişi
Faik Reşit Unat

Atıcılar Kanunnamesi
Halim Baki Kunter

Osmanlı İmparatorluğunda maden hukuk ve iktisadiyatı hakkında vesikalar
Neşet Çağatay

Kapıcıbaşı Nişli Mehmet Ağanın Moskova sefaretnamesi
Faik Reşit Unat

Karaosmanoğullarına ait bazı vesikalar.
Çağatay Uluçay

Mora ihtilâli tarihçesi
Aziz Berker

Fiyatı 100 kuruş

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55